

מלחמה על הבית

רגע לפני כניסת עם ישראל הביתה, אל הארץ המובטחת, הם מתמודדים עם האתגר הגדול ביותר שלהם – המלחמה עם מדין. מלחמה עם סחף תרבותי של זימה והתבוללות, מלחמה על הבית. דווקא המלחמה הזאת זוכה לאריכות מופלגת שלא זוכה לה אף מלחמה אחרת בתורה. מהו סיפורה של מלחמת מדין? אחת השאלות המסקרנות שעולות סביב פרשיות המלחמה הזאת, היא שאלת הפער בין הפקודה לבין ביצוע המשימה. בעוד הפקודה ניתנת בראשית של פרשת פנחס: "צַרֹּר אֶת הַמִּדְיָנִים וְהַכִּיתֶם אוֹתָם" (במדבר כה, יז).

הביצוע מופיע זמן רב לאחר מכן, בראשית של פרשת מטות: "נָקַם נְקַמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֵת הַמִּדְיָנִים" (לא, ב). מה פשר הפער הזה בין הציווי לבין הביצוע ומה אנו יכולים ללמוד מהפרשה הזאת לחיינו כאן ועכשיו, על מקום הבית בחופש הגדול?

תשובה עמוקה ויסודית לשאלה הזאת מופיעה בפירוש "אור החיים" הקדוש. לדבריו, הפער בין הציווי על מלחמת מדין לביצוע נובע מהצורך בתהליך נפשי וחינוכי עמוק אותו על עם ישראל להפנים. השלב הראשון הוא יצירת ריחוק נפשי מהגורמים הזרים והמרעילים שהסבו להם את הנפילה ("ואמר צרור לשון הווה פירוש יגבירו בהם השנאה עד גדר שיהיה נקבע בהם טבע הצרירות"). רק לאחר הפנמת האיבה הזאת יוכלו לנקום בהם על הנזק הרוחני הנורא שהסבו להם.

בעידן פלורליסטי 'מכיל' כשלנו, דברי 'אור החיים' הקדוש מהווים תריס חיוני בפני הפורענות: הבית צריך ויכול להיות מגדלור חינוכי בו לומדים את מלאכת ההפרדה בין טוב לרע. ההפרדה בין הטוב לרע מאפשרת לנו להתחבר בכל ליבנו אל הטוב ולהתרחק בכל ליבנו מן הרע. זו מלחמת דורנו – המלחמה על הבית.

הרב ליאור לביא,

מראשי ארגון בשביל הנשמה, מרצה בארגון קהלים וחבר בתנועת בוחרים במשפחה

**בוחרים
במשפחה**

"בוחרים במשפחה" - ארגון חברתי ששם לו למטרה לחזק ולקדם את ערכי המשפחה בחברה ובמדינה, מול מגמות הפירוק של התא המשפחתי בארץ ובעולם